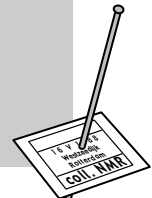


Ex vuilnis homo

JELLE W.F. REUMER



[Column]

Komende, per auto, vanuit het oude Overschie en bij de asfaltspaghetti van het Kleinpolderplein aangekomen, wordt het oog getroffen door een vangnet. Een groot rond net op een poot staand, links naast de rijbaan in de middenberm voor de stoplichten. De bedoeling van dit net is om er blikjes in te werpen. Dat is kennelijk een voorname behoefte van automobilisten die zich vanuit Overschie naar de snelweg begeven. Onderzoek zal hebben aangetoond dat de Overschiejenaar op die plaats dikwijls een blikje moet lozen. Normale mensen bewaren zoiets in de auto tot ze bij een vuilnisbak aankomen. Of heeft het niets te maken met de aard van de Overschiejenaar? Is het een algemeen menselijke drang wellicht? Inderdaad, hoe vaak zie je niet dat men zich vanuit een rijdende auto ontlast van sinaasappelschillen, lege blikjes, sappakjes, plastic zakken en inhouden van asbakjes. Doen die mensen dat thuis ook? Hup, al het afval het raam uit, alsof ze nog in het Middeleeuwse pre-Rotab tijdperk leven.

Wandelende, te voet, vanuit metrostation Eendrachtspaleis door het Museumplein, op weg naar de werkplek, wordt het oog getroffen door ijverig veggende gemeentelieden en een rondrijdend karretje voorzien van veggbezems. De avond tevoor heeft de Pleinbioscoop plaats gehad. De bezoekers, die -zo heeft onderzoek uitgezeten- tot de culturele avant-garde van Rotterdam behoren, hebben tijdens de film hun blikjes, sappakjes, uitgetrokken theezakjes en lege chipszakken op het asfalt achtergelaten. Doen die cinemofiele cultuurminnaars dat thuis ook? Hup, de peuken en de theezakjes naast de stoel op het laminaat, alsof ze allemaal een slaaf hebben die dat opruimt.

Drentelende, ook te voet, over het Dunya festival wordt het oog niet zozeer getroffen als wel het totale netvlies geteisterd door de zoi. Het Dunya festival is een jaarlijks festijn in het kader van de multiculti samenleving. Allerhande exotische muziek wordt in tenten aangeboden in leuke afwisseling met allerhande exotische eetwaren. De muziek verwaait, het eten raakt verorberd, het afval blijft.

Tja, zo af en toe ben ik om wat voor reden ook verplicht om de weg van Overschie richting stad te rijden. Het is niet voor mijn plezier dat ik de aanblik van tientallen misgeworpen blikjes naast een obsoleet vangnet trotseer. Zo af en toe ben ik ook verplicht om mij vanuit de metro via het Museumplein naar het werk te begeven. Het is ook niet voor mijn plezier dat ik mij door het afval van de Pleinbioscoop begeef. Gelukkig ben ik niet verplicht om naar een exotisch festival te gaan. Dat doe ik dan ook niet meer. Het verschaft geen genoegen om kniehoog door het afval te waden hetwelk onze multicultureel geëngageerde medemens te belazerd is om in de vuilnisbak te gooien. (Die zijn er ook nauwelijks, dit ter geruststelling.) Mijn bezoek aan het Dunya festival vorig jaar leek in alle opzichten op een rondwandeling over de vuilnishopen van Manilla. En, niemand zal mij dat kwalijk nemen, daar ga ik ook niet vrijwillig heen.

Het ontstaan van de mensheid is voor een deel nog door nevelen omsloten. Een grote meerderheid van de wetenschappers (fysisch antropologen en humaan paleontologen) is van mening dat de mensheid ontstond in Afrika, toen de bossen af- en de grasvlakten toenamen. De mensheid verliet de bomen, zo heet het dan. Een minderheid van de wetenschappers (ook fysisch antropologen -maar dan van een andere school- en

mariene zoölogen) is van mening dat de mensheid aan de kusten ontstond. Dat zou onze kaalheid verklaren, net als de meeste andere mariene zoogdieren. Alleen ons boven water uitstekende hoofd had dan nog enige beharing. Onze pasgeborenen kunnen spontaan zwemmen (maar dat verleren ze snel): nog een argument. En de meeste volwassenen hebben een aangeboren voorliefde voor strandvermaak. Dat is dus een oude eigenschap, die liefde voor de kust: nog een argument.

Graag wil ik daar een derde theorie tegenover stellen. Gebaseerd op jarenlange veldwaarnemingen kom ik tot de conclusie dat de mensheid is ontstaan op een Pleistocene vuilnisbelt. Niet alleen is dat nog steeds een vaak voorkomende habitat in arme landen. Daar krijgt de armoede de schuld van. Maar ook in de rijke westerse maatschappij is deze habitatpreferentie nog alom aanwezig. Nee, niet specifiek bij de armen in onze samenleving, de verschoppelingen, de daklozen en zwervers die tussen hun eigen afval leven of de maatschappelijk ontspoorde poezen-vrouwtjes die tussen de pakken Kitekat en stapels oude wijnflessen leven. Nee, ik bedoel specifiek drie *well-to-do* bevolkingsgroepen: de haastige Overschiejenaar (hier bedoeld als *pars pro toto*), de cultureel geëngageerde film liefhebber en de muzikale multiculti adepten. Wanneer zelfs zulke groepen na millennia van evolutie nog altijd blijf geven van hun voorliefde voor de oorspronkelijke habitat, dan is dat een sterk bewijs. Ik heb nog nooit een film liefhebber zijn liefhebberij onder de eblin zien beoefenen, dus die water-theorie kan overboord. Ik heb ook nog nooit een Overschiejenaar in bomen zien hangen. Op de vuilnisbelt tref je ze allen.